

Leeftacht

Proviand voor onderweg

PROGRAMMA SEIZOEN 2016-2017

GEMEENTETOERUSTING HOOGVEEN

...voor wie het allemaal wel gelooft...

KERKENTR MMEL

Nieuw programma 'Leeftocht' seizoen 2016-2017

Aan alle belangstellenden:

Je hebt het nieuwe programma van Leeftocht in handen met volop keuzemogelijkheden!

Wij hopen van harte, dat er ook nu weer onderwerpen bij zijn waarvan je zegt: “daar wil ik bij zijn en/of aan mee doen en ik neem anderen mee!” Je vindt er ook interviews, je leest hoe leuk het is om mee te doen met Leeftocht!

We kunnen:

- ons verdiepen in de Doornse catechismus, “Geduld met God” hebben, Luther en Bonhoeffer volgen in het Lutherjaar en nagaan: waar was (en is) God in Drenthe?
- de Egyptisch Koptische kerk in Assen bezoeken; alles horen over Waalse kerk (de Eglise Wallonne)
- vanuit de stoel mee gaan naar Rome en een rondleiding krijgen; wandelen kan ook: de Kleaster-kuier (Klooster wandeling) in Friesland en pelgrimeren in Twente
- als muziek liefhebber dichterbij de Matthäus Passion komen
- boeken bespreken en naar films met diepgang gaan
- aan bijbelstudie doen, liturgisch bloemschikken en bibliodrama, terugkerende onderwerpen

en dan speciaal voor jongeren tussen de 20 en 40 jaar: DE ZINCAMERA

Stel dat je één foto mocht maken van wat jouw leven zin geeft, wat zet je dan op de foto?

Op zondag 16 oktober is de aftrap in de Vredehorst.

De start van ons seizoen is op zondagmiddag
9 oktober om 15.00 uur Hoofdstraatkerk.

Een voorstelling over de dagboeken en het leven van Eddy Hillesum. Met Vocalgroep Choral.
Meer over de startmiddag lees je hiernaast op pagina 3.

Inhoudsopgave en agenda 'Leeftocht'

Op **pagina 23** vind je alle activiteiten overzichtelijk en op datum gerangschikt. Een inhoudsopgave en agenda in één. Gemakkelijk als je snel even wilt controleren wanneer een bepaalde activiteit staat gepland.

Ken je geïnteresseerden die dit programma niet (hebben) ontvangen maar ook graag willen mee doen? Iedereen is van harte welkom! In de kerkgebouwen en bij het kerkelijk bureau (Stoekeplein 4) ligt dit programma om mee te nemen. Op de website www.pknhoogeveen.nl is het programma te vinden onder de knop “Leeftocht”.

AANMELDEN vóór 25 september, bij voorkeur via de website, maar het kan ook met het formulier dat is opgenomen in deze uitgave. Je leest er meer over op pagina 21. De werkgroep Leeftocht Hoogeveen wenst je een inspirerend seizoen en we ontmoeten je graag op een of meer van onze bijeenkomsten!

Namens de werkgroep Gemeentetoerusting,

Henk Alberts

Leeftocht
Proviand voor onderweg

Startmiddag 'Etty Hillesum' met Vocalgroep Choral

Datum en tijd: **zondag 9 oktober, 15.00 uur**
Plaats: **Hoofdstraatkerk**
Contactpersoon: Henk ter Veen, telefoon: (0528) 236 063
email: henkterveen@planet.nl

Een voorstelling over de dagboeken en het leven van Etty Hillesum. Haar leven werd gekleurd door haar onstuimige en soms grillige karakter, haar Joodse afkomst en de Tweede Wereldoorlog. Etty beschrijft haar persoonlijke innerlijke ontwikkeling. Ze zoekt naar liefde, naar verbinding met zichzelf en anderen, de dingen achter de dingen, naar God. Haar dagboeken tonen een levenskunstenares die onder moeilijke omstandigheden steeds meer in staat is positivisme te benadrukken en zichzelf en haar lot te accepteren. Ze ziet zichzelf niet als slachtoffer, overgeleverd aan de machten en krachten die inbeukten op haar bestaan. Haar oproep is om, onder welke omstandigheid dan ook, de antwoorden in jezelf te zoeken en in jezelf de dingen te verbeteren. Motto: "Leef je leven vanuit passie"

Deze levenskunst, inspiratie en kracht wordt door Choral op bijzondere wijze vorm gegeven. Het geheel staat in een samenwerking tussen Choral en de actrice Abke Bruins, die de rol van Etty vertolkt. In 2011 kreeg zij een Musical Award voor haar rol als Anne Frank in "Je Anne" Het geheel staat onder leiding van Henk Ruiter, een creatief pianist en componist. Hij begeleidde o.a. Ramses Shaffy, Liesbeth List, Simone Kleinsma en vele anderen.

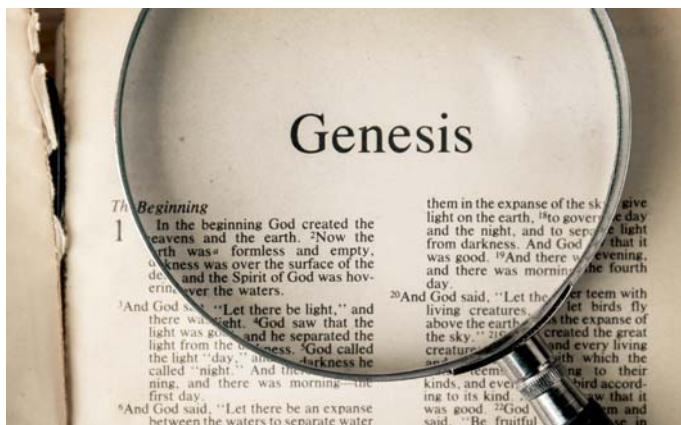

Nieuwsgierig geworden? Kom op zondag 9 oktober naar de Hoofdstraatkerk. Breng familie en vrienden mee! De toegang is vrij, aan de uitgang wordt een collecte gehouden.

Meer info over Choral vindt u op: www.vocalgroepchoral.nl

*Passie vind je niet door het klein aan te pakken,
door genoeg te nemen met een leven
dat minder is dan het leven dat je zou kunnen leiden.*
Nelson Mandela

Israël, eerstgeborene onder de volkeren

Gespreksleider: ds. Bert Rooze
Data: **dinsdag 11 oktober, 8 november,
6 december, 17 januari, 14 februari en
14 maart**
Tijd: **19.30 - 21.30 uur**
Plaats: **Herman Bavinckhuis**
Contactpersoon: Akke Bouwhuis tel. (0528)-275 659
e-mail: wouterenakke@home.nl

In het seizoen 2015/2016 lazen we met een aantal mensen gedeelten van het eerste Bijbelboek, Genesis (Wording). Omdat

dit boek meer bevat dan we in zes avonden konden behappen, hopen we er dit seizoen nog een poos mee door te gaan. We zullen dan, aan de hand van een aantal geselecteerde hoofdstukken, zien hoe het thema "Israël, eerstgeborene onder de volkeren" nader wordt uitgewerkt in de verhalen van Abraham, van Jacob en Ezau, van Jozef en zijn broers.

Wat ons in dat afgelopen seizoen opviel: het boek Genesis heeft ons niet alleen veel te vertellen, het is ook nog eens prachtig geschreven.

Nast de deelnemers van het vorige seizoen, zijn natuurlijk ook nieuwe deelnemers van harte welkom!

*Al wat Hij Izak heeft gezworen,
Heeft Hij ook aan Zijn uitverkoren,
Aan Jacob, tot een wet gesteld,
Van al t beloofde heil verzeld,
En aan gans Isrel toegezeid
Tot Zijn verbond in eeuwigheid.*
Psalm 105 : 6

Vreemd en bizar

Spreker: Riet Stoter-Huisman
Datum en tijd: **dinsdag 11 oktober, aanvang 20.00 uur**
Plaats: **Goede Herderkerk**
Contactpersoon: Rita Bekhuis telefoon: 0528) 262 987,
e-mail: e-bekhuis@ziggo.nl

Er zijn Bijbelverhalen waar we geen raad mee weten. Moeten we zulke teksten negeren, doodzwijgen? Of zoeken we naar een uitleg waar we in onze tijd wel wat mee kunnen?

Dit laatste doet Piet Schelling op een verrassende manier in zijn boek 'Vreemd en bizar'. In het woord vooraf schrijft hij: "Het boek bestaat uit twee delen. In het eerste deel vertel ik iets over mijn kijk op de Bijbel. Er zullen zeker lezers zijn die anders tegen de Bijbel aankijken en hem anders interpreteren. Begrijpelijk, want de Bijbel laat zich doorgaans niet vangen in één uitleg. Ieder mens leest met eigen ogen en wat die ogen zien, hangt samen met de geschiedenis en de identiteit van die mens".

Riet Stoter wil graag enkele van deze verhalen uit dit boek met u lezen en bespreken. Het boek is te koop voor € 11,90 bij Hoogetveense boekhandels. Voor diegenen die het boek niet hebben, zullen er kopieën zijn van de te bespreken onderdelen.

Riet Stoter-Huisman heeft een opleiding HBO theologie gevolgd. Zij was ruim zeven jaar kerkelijk werker in de Gereformeerde Kerk van Zuidwolde en verzorgde daar met regelmaat gespreksavonden. Zij is zeer geïnteresseerd in Bijbelverhalen.

*Gods kinderen zijn heel lief, maar zeer vreemd,
erg aardig, maar zeer bekrompen.*

Sadhu Sundar Singh
Indiaas Christelijk zendeling (1889-1929)

Geduld met GOD leeskring(en)

Plaats: **Oosterkerk**
Contactpersoon: Henk ter Veen, telefoon: (0528) 236063,
email: henkterveen@planet.nl
Datum en tijd: **donderdag 13 oktober om 20.00 uur:**
kennismaking, indeling in groepen en
bepaling besprekavonden.

Ben je deze avond verhinderd, bel dan even met de contactpersoon en geef je voorkeursavond op. Ook als u meer informatie wilt.

Er is groeiende belangstelling voor het samen een boek lezen en in huiselijke kring met elkaar bespreken. Zonder "deskundigen", heel open uitwisselen wat je erbij ervaren hebt. Het boek dat we dit jaar voorstellen, en waarvan de titel hierboven is vermeld, heeft als ondertitel "Twijfel als brug tussen geloven en niet geloven" De schrijver, de Tsjechische theoloog, filosoof en psycholoog Thomás Halík is als een van de weinige hedendaagse schrijvers in staat daadwerkelijk een brug te slaan tussen geloof en scepsis, tussen christelijke zingeving en atheïstische levensoriëntatie. In dit boek neemt hij als uitgangspunt de twijfelende en zoekende figuur van Zacheüs, die liever schuchter van een afstand toekijkt dan dat hij enthousiast meedoet. Dit beeld gebruikt hij om een nieuwe verhouding uit te werken tussen gelovigen en niet-gelovigen, waarmee hij buitenstaanders in hun zoeken en vragen heel nabij kan komen.

Thomás Halík (1948) ontving voor dit werk de Europese prijs voor het beste boek theologische boek 2011.

Hij is priester en een van de belangrijkste Oost-Europese rooms-katholieke intellectuelen en was onder andere vertrouweling van president Havel en van de Tsjechische aartsbisschop.

Momenteel is Halík hoogleraar Filosofie en Sociologie aan de beroemde Karels-universiteit te Praag. In 2014 ontving hij de prestigieuze Templeton Prize.

"Geduld is de kunst van het hopen"

Vauvenargues,
Frans filosoof, 1715-1747

Bijbellezen op de morgen

Gespreksleider: ds. Arend Linde
Data: **woensdagen 19 oktober, 16 november, 14 december, 18 januari, 15 februari en 15 maart**
Tijd: **9.30 tot 11.00 uur**
Plaats: **Vredehorst**
Contactpersoon: Jaap de Jonge, telefoon (0528) 266 690
e-mail: jac-de.jonge@home.nl

Vorig jaar en ook het jaar daarvoor heeft het evangelie naar Mattheüs ons bezig gehouden bij het Bijbellezen op de morgen. Het blijkt dat achter elke tekst een hele wereld schuilgaat. De wereld van toen was een totaal andere dan onze wereld vandaag.

Ook roept elke tekst een hele wereld op van gedachten en gevoelens. De vraag is: wat is de actualiteit van de teksten voor ons, persoonlijk, maar ook maatschappelijk en politiek? Helpen de oude teksten onze verder? Helpt wat we er vroeger over gehoord hebben ons verder?

Tekst & tekeningen: S. Oppeneer

Dit alles kan aan de orde komen bij onze gesprekken op de Bijbelleesmorgen! Dat maakt het boeiende bijeenkomsten! **Iedereen is van harte welkom. Ook nieuwe meelezers zien we graag komen.**

*Gij kunt de lamp slechts in haar eigen licht zien;
evenzo kunt gij de Bijbel alleen uit hemzelve begrijpen.*

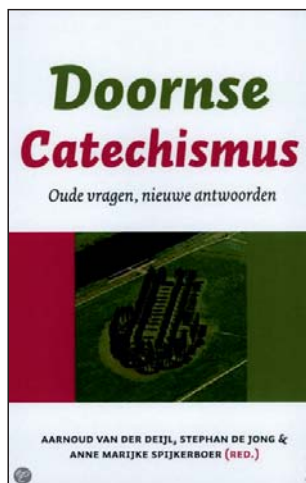
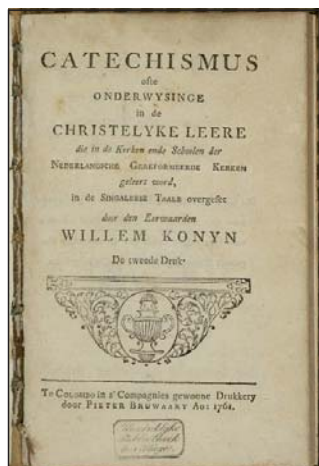
Friedrich Rückert
Duits dichter 1788-1866

Gesprekskring: de Doornse catechismus

Inleider: ds. Henk Linde
Data en tijd: **donderdag 20 oktober, 3 november en 17 november om 20.00 uur**
Plaats: **Oosterkerk**
Contactpersoon: Henk ter Veen, tel. : (0528) 236 063
email: henkterveen@planet.nl

Bij het woord catechismus denk je aan 'streng' en aan 'lang geleden'. Velen zijn opgegroeid met de Heidelbergse Catechismus, een vraag- en antwoordboek over wat geloven is. De eerste vraag: 'Wat is je enige troost?' heeft veel mensen een blijvend houvast gegeven in het antwoord: 'Ik ben eigendom van Christus!'

In de loop van de tijd zijn de vragen anders geworden en de antwoorden ook. De catechismus lijkt verdwenen onder een laag stof.

Een aantal jonge theologen heeft het goede van deze catechismus gebruikt om na te denken over geloof en leven. Ze geven nieuwe antwoorden op oude en nieuwe vragen. Ze proberen onze tijd vanuit muziek en literatuur mee te laten wegen.

Deze Doornse catechismus is een goede hulp om over het geloof na te denken en onszelf de meest belangrijke vragen te stellen. Het boek helpt mensen bij geloofsvragen zónder het 'laatste woord' te claimen. Het zijn 52 vragen zoals: 'Wat is mijn diepste troost?', 'Kun je God ervaren?', 'Komt ook het lijden van God?', 'Is God dezelfde als Allah'. Het gaat over Jezus, geboorte, leven, lijden, dood, opstanding.....kerk.....eeuwig leven....u ziet: heel veel!!

Ik stel mij voor dat wij in een groep, in overleg met elkaar, een aantal hoofdstukken uit deze catechismus bespreken. We zullen elkaar niet 'overhoren', zoals dit vroeger bij mij op catechisatie ging! Maar we hopen elkaar wel te inspireren en samen te zoeken naar wat ons 'beweegt'! Samen ontdekken wij dat er ook vandaag volop tekens zijn van Gods Koninkrijk. Wij mogen eraan meewerken!

Van harte welkom!

“Wanneer wij de dingen als vanzelfsprekend gaan beschouwen, is dát de zekerste manier om van God te vervreemden.”

Abraham Heschel
Joods denker

Kleaster-kuier (Klooster wandeling) in Friesland

Datum/vertrek: **dinsdag 25 oktober om 08.00 uur**
's morgens vanaf Middenweg 4
Plaats: **Sluytermanwei 4, 9023 AB JORWERT**
Vertrekplaats: **Goede Herderkerk**
Contactpersoon: Klara Strijker telefoon: (0528) 268 637
e-mail: jstri52@hetnet.nl

Nijkleaster staat voor rust, bezinning, op adem komen. Een nieuw klooster in Jorwert (Fryslân) verbonden aan een protestantse plaatselijke gemeente. Een bijzondere plek, waar mensen zich in alle rust kunnen terugtrekken. Een adempauze, stille tijd. Tegelijkertijd is het een plaats waar mensen elkaar ontmoeten in liturgie en gesprek, stilte en wandeling, plezier en recreatie.

Nijkleaster zoekt naar nieuwe wegen voor het evangelie, voor zingeving, voor mensen en hun vragen over het leven. Op het Friese platteland wordt door en met gasten gezocht naar persoonlijke, kerkelijke en maatschappelijke vernieuwing. De Kleaster-kuier is geen gewone wandeling. De wandeling is opgebouwd uit drie delen: stilte, bezinning en verbinding. Een deel van de wandeling doen we zwijgend. Het startpunt is de Kerk van Jorwert, waar we beginnen met een ochtendgebed (eenvoudige dienst met lezingen, gebed, stilte en enkele liederen).

Graag mee nemen: goede wandelschoenen, regenkleding als het regent en een lunch voor jezelf. Koffie en thee krijgen we in Jorwert. De wandeling duurt tussen de 60 en 90 minuten over verharde en onverharde wegen. Er is plek voor 25 deelnemers. We verzamelen bij de Goede Herderkerk om 8:00 uur en rijden met eigen vervoer naar Jorwert waar we om 9:30 uur in de kerk verwacht worden. Het programma is rond 13:00 uur afgelopen, daarna rijden we weer naar Hoogeveen. De kosten zijn €15,- per persoon, dit is inclusief benzinegeld.

Als het bezoek door kan gaan (bij voldoende deelname), zal er contact met je worden opgenomen t.a.v. gezamenlijk vervoer.

Meer informatie op de site: www.nijkleaster.frl

*Waar rust is en bezinning,
daar is geen bezorgdheid en geen ronddwalen.*
Franciscus van Assisi
Italiaans heilige,
oprichter kloosterorde van de Franciscanen 1181-1226

I'Église Wallonne

Spreker: Henk van Asselt
lid van I'Église Wallonne in Zwolle
Datum en tijd: **15 november om 20.00 uur**
Plaats: **Vredehorst**
Contactpersoon: Tineke Kombrink telefoon (0528) 271 441
e-mail: kombrink.t@kpnmail.nl

In de vijf eeuwen oude kerkkapel St. Geertruide vlakbij de synagoge en de Sassenpoort in Zwolle komen de Walen al ruim drie eeuwen bijeen voor hun kerkdiensten. Elke veertien dagen is er om half elf een zondagse dienst. Aanvankelijk kregen de Walen deze kerk te huur toegewezen om in hun eigen taal, het Frans, kerk te kunnen houden. Deze Walen (Hugenoten) moesten vluchten voor de Franse Koning, Lodewijk XIV, die in 1685 het Edict van Nantes, dat de Franse protestanten vrijheid van godsdienst gaf, had herroepen.

Nog steeds zijn de diensten in de Franse taal, het was de taal van het voorgeslacht, maar Frans was ook de taal waarin de hervormers in de Nederlanden hun geloofsbelijdenis (Confessio

Belgica), opgesteld door Guide de Brès, doorgaven. Frans was ook de hoftaal van Willem van Oranje en zijn nazaten. Zo is een Franse kerk ontstaan die zich later verenigde met de vluchtelingenkerk tot Waalse Kerk. De Waalse kerken in Nederland zijn onderdeel van de PKN.

Henk van Asselt, lid van de I'Église Wallonne in Zwolle, wil ons iets vertellen over de geschiedenis van de Waalse Kerk en hoe de huidige leden hun geloof belijden en beleven. Henk van Asselt woont inmiddels ca. 40 jaar in Hoogeveen. De laatste 15 jaar van zijn werkzame leven heeft hij als docent economie en Nederlands recht in het Middelbaar Beroepsonderwijs gewerkt. Inmiddels is hij gepensioneerd.

*Mieux vaut parler
en Néerlandais
que se taire en Français*

Navolging bij Luther en Bonhoeffer

Inleider en

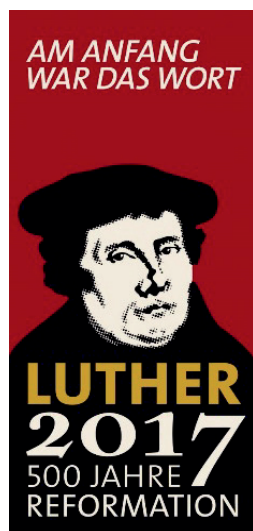
gespreksleider: Ds. Wim Loosman

Data: **maandag 31 oktober en drie keer op
dinsdag: 8, 15 en 22 november**

Tijd: **20.00 – 22.00 uur**

Plaats: **Vredehorst**

Contactpersoon: Gretha Rotensen-van Mulligen
telefoon: (0528) 273 010
e-mail gvanmulligen@ziggo.nl

Op 31 oktober 2017 is het 500 jaar geleden dat Luther zijn 95 stellingen aan de deur van de kerk in Wittenberg spijkert, wat door velen gezien wordt als de start van de reformatie.

In 2017 kunnen we daarom spreken van 500 jaar reformatie. Een verjaardag die wereldwijd aandacht zal krijgen. Het jaar van gedenken begint op 31 oktober aanstaande. Op die dag starten wij een kring, die aandacht zal besteden aan Luther.

Wie was hij?

Welke ontdekkingen heeft hij gedaan?

Wat betekent 'de rechtvaardige zal uit geloof leven'?

Was hij uit op een kerkscheuring?

Hoe is men later omgegaan met zijn gedachtegoed?

We zullen in deze kring in het bijzonder aandacht besteden aan de plaats die het begrip navolging heeft in zijn preken over de Bergrede (Mattheus 5-7).

In welke historische context moeten wij het begrip navolging zien als we de preken van Luther lezen?

Zijn de gedachten van Luther nog bruikbaar in deze tijd?

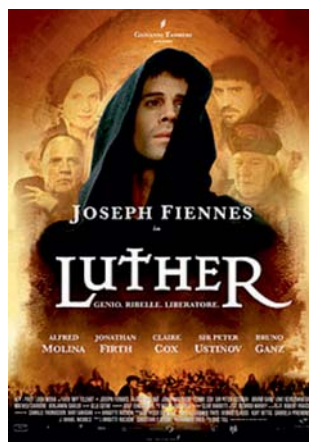
We kijken vervolgens naar Dietrich Bonhoeffer. De Duitse verzetsman, theoloog en dominee was Lutheraan, heeft de oorspronkelijke teksten van Luther opnieuw gelezen en geeft in zijn boek *Navolging* zijn visie op de Bergrede van Jezus uit het evangelie van Mattheus.

Welke lijnen zijn er te trekken tussen Maarten Luther en Dietrich Bonhoeffer?

*Een goede navolging is de meest
volkomen oorspronkelijkheid.*

Voltaire

Frans schrijver/filosoof (ps. François Marie Arouet) 1694-1778

Maandag 31 oktober:

Film over het leven van Luther (2003)

Dynamisch, mysterieus en zeer boeiend.

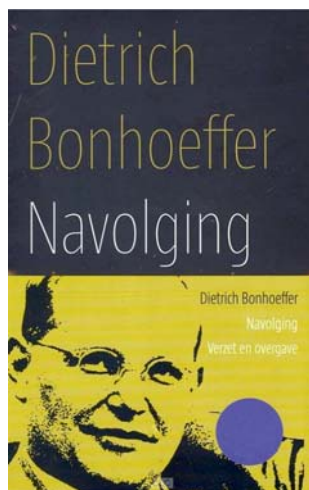
De ijzersterke cast:

Joseph Fiennes, Alfred Molina, Jonathan Firth, Sir Peter Ustinov, Bruno Ganz en Uwe Ochsenknecht, maakt deze film ook voor de niet religieuze meer dan de moeite waard.

Dinsdag 8 november:

Inleiding in het denken van Luther toegespitst op de navolging in de Bergrede.

Dinsdag 15 november:

Film: historisch portret van de Duitse theoloog Dietrich Bonhoeffer. Aansluitend een inleiding in het boek *Navolging* van Bonhoeffer.

Dinsdag 22 november:

Het verband tussen Luther en Bonhoeffer

Boekbesprekingen: Leve de literatuur!

Gespreksleider: Toke Hoekstra
Data: **'De stad der blinden' woensdag 9 november**
'Lila' op woensdag 18 januari
'Schaduwkind' op woensdag 22 februari
Tijd: **19.30 uur**
Plaats: **Vredehorst**
Contactpersoon: Tineke Kombrink telefoon (0528) 271 441
e-mail: kombrink.t@kpnmail.nl

Lezen verrijkt; al lezend kruip je in de huid van andere mensen in andere situaties, je leert hun beweegredenen, hun gedachten kennen. Je toetst je eigen ideeën en meningen aan die van de personen in het boek. Lezen maakt je wereld groter. Een goede schrijver helpt je grip op de wereld te krijgen. Sommige boeken hebben grote invloed gehad op de maatschappij denk aan de afschaffing van de slavernij en De hut van oom Tom, denk aan de Bijbel. Aan de hand van drie boeken willen elkaar bevragen: wat zegt het verhaal je, waar word je door geraakt, wat staat je tegen, welke persoon heeft jouw sympathie, wat denk je dat de schrijver ons wil zeggen?

De stad der blinden van Jose Saramago

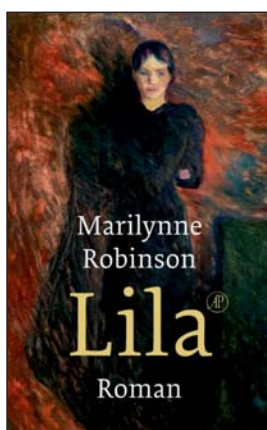

Een rij auto's staat te wachten voor rood licht, als het licht op groen springt, trekt de eerste auto niet op. Als ze het portier opentrekken blijkt de bestuurder van het ene op het andere moment blind geworden. Die blindheid blijkt besmettelijk, weldra ziet een groot gedeelte van de stad niets meer. Binnen korte tijd spelen zich taferelen af, die de vraag naar goed en kwaad, naar grenzen van de menselijkheid actueel maken. De lezer werpt een blik in de duistere hollen en krochten van de menselijke geest.

*Nergens heb ik meer
rust gevonden dan
in bossen en boeken.*

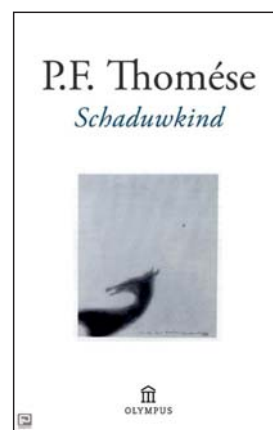
Thomas a Kempis
Nederlands middeleeuws
augustinus kanunnik,
schrijver en mysticus 1380

Lila van Marilynne Robinson

Een prachtige broze roman over de breekbaarheid van liefde en vertrouwen. *The Washington Post* zegt: *dit zou wel eens de meest aarzelende, formele en vertederende romance kunnen zijn die je ooit onder ogen krijgt.* Het boek gaat over twee eenzamen, erg verschillende zielen die toenadering zoeken en vinden, al moeten ze daar elke dag strijd voor leveren. De oude dominee heeft al een huwelijk achter de rug. Maar zijn eerste vrouw is jong overleden, samen met het kind dat ze net gekregen hadden. Ames wil Lila vertrouwen maar is bang dat ze hem op een dag voor een jongere man zal verlaten. Lila is in zekere zin ongrijpbaar en dat laat ze hem ook voelen. Ze heeft haar hele leven een zwervend bestaan geleid en hoe wel ze nu geniet van het comfort en een liefdevolle aanwezigheid, lonkt de vrijheid nog. Ze voelt zich daar schuldig over en zegt: 'Volgens mij is er iets mis met me, ouwe man. Ik kan niet zoveel van je houden als ik van je hou. Ik kan me niet zo gelukkig voelen als ik ben.'

Schaduwkind van P.F. Thomese

Thomese probeert uit het niets, op eigen kracht een taal te ontwikkelen om over iets te schrijven dat hem volledig van de kaart heeft geveegd. Zo is het boek niet alleen een ode aan een jonggestorven meisje en aan de liefde die haar heeft voortgebracht, maar het gaat ook over de tekortkomingen om zo'n ervaring om te zetten in taal. Het boek gaat over de meest diepsnijdende pijn die er bestaat; het verlies van een kind. Het niet bestaan- de woord Schaduwkind verwijst naar de nieuwe taal die de schrijver moet uitvinden om de dood van zijn kind te beschrijven.

**Bij de bibliotheek is gelegenheid voor
een gezamenlijk abonnement.
Je hoeft de boeken dus niet te kopen.
Kosten: aandeel van
bibliotheek abonnement.**

Film: 'About a boy' Niemand is een eiland

Gespreksleider: Ds. Hetty Boersma
Datum en tijd: **woensdag 16 november om 19.00 uur**
Plaats: **Oosterkerk**
Contactpersoon: Betty Bosman-te Winkel, Leeuweriklaan 27
telefoon: (0528) 273 052
email: betty_bosman@hotmail.com

'About a boy' is een film uit 2002 van de regisseurs Chris en Paul Weitz met hoofdrollen voor Hugh Grant (Will) en de onbekende jonge speler Nicholas Hoult (Marcus).

Zoals de filmtitel duidelijk maakt, gaat het verhaal over een 'jongen'. Wie die jongen blijft een open vraag. De 12-jarige Marcus heeft eigenlijk geen tijd om een jongen te zijn. Op hem rust de zware taak zoon te zijn van een alleenstaande moeder met psychiatrische problemen. Dertiger Will daarentegen is in zekere zin kind gebleven. Hij zegt: „En ik? Ik betekende niets. Voor niets en niemand.” En dan komt Marcus in zijn leven.

Niemand is een eiland, zo zou je de boodschap van de film kunnen samenvatten. Deze boodschap wordt soms schrijnend, maar meestal fris en met typisch Engelse humor gebracht. In de nabespreking hebben we het over film als kunstvorm, maar spreken we vooral over de thematiek (kind zijn van een zieke vader of moeder, zorgen voor elkaar, buitenbeentje zijn, volwassenheid).uw sympathie, wat denk je dat de schrijver ons wil zeggen?

Als opwarmertje nog wat filmcitatien:
Will: „Mijn mening is dat alle mensen eilanden zijn. Of nog beter: het is tijd dat iedereen dat wordt. Dit is een eiland-tijdperk.”

Marcus: „En ineens besepte ik: twee is niet genoeg. J e hebt back-up nodig. Als je met zijn tweeën bent en iemand valt over de rand, dan ben je alleen. Twee is te weinig. Je hebt op zijn minst drie nodig

De ZinCamera

Speciaal voor jongeren tussen 20 en 40 jaar.

Wanneer? De ZinCamera's worden **zondag 16 oktober** uitgegeven, na de kerkdienst; iedere wijk is dan in het bezit van een camera.

Contactpersoon: Tineke Kombrink telefoon (0528) 271 441
e-mail: kombrink.t@kpnmail.nl

Stel dat je één foto mocht maken van wat jouw leven zin geeft. Wat zou je dan op de foto zetten? Dat is de vraag die centraal staat bij dit project.

Door middel van een viertal doorgeefcamera's *) worden de tijdelijke bezitters uitgedaagd na te denken over deze vraag en daar met een foto antwoord op te geven. We nemen ons leven vaak voor lief. We zijn bezig met onze dagelijkse beslommingen en realiseren ons niet altijd wat het eigenlijk betekent, te leven. Maar desondanks hebben we allemaal onze eigen redenen om van het leven te genieten en het leven de moeite waard te vinden. Voor de een is dat familie, voor de ander religie en voor weer iemand anders het werk dat hij doet. Maar wat maakt jouw leven nu écht de moeite waard? Die vraag staat centraal bij de Zincamera, een fototoestel dat van hand tot hand gaat en vastlegt wat zin geeft aan het leven van mensen.

*) Omdat bijna iedereen tegenwoordig in het bezit is van een smartphone, tablet en/of digitale camera geven we niet een fysieke camera door, maar een virtuele: een geplastificeerde kaart, waarop de afbeelding van een camera en de instructies. Deze camera's hebben de kleuren rood, blauw, zwart en rose.

Hoe het werkt:

De camera is een doorgeefcamera. Dat betekent dat van degene die hem ontvangt, verwacht wordt dat hij of zij de camera doorgeeft aan een volgende persoon. Na maximaal twee weken dient de camera verder te reizen. De gemaakte foto dient samen met de toelichtende tekst te worden gemaild naar het op de 'camera' vermelde e-mailadres met vermelding van naam inzender en de kleur van de camera. De vier camera's worden uitgezet via contactpersonen van de Centrale Commissie Gemeentetoerusting. Het project draait gedurende 12 weken en levert dus 24 foto's op. Tijdens een themadienst, verzorgd door ds. Loosman, wordt het project afgesloten. In deze dienst zullen de foto's en de bijbehorende teksten centraal staan.

Bibliodrama

Inleider: mevr. Tjimmie van der Wal
Datum en tijd: **donderdag 17 november, 1 en 15 december om 19.30 uur**
Plaats: **Goede Herderkerk**
Contactpersoon: Gerda Zomer
telefoon: (0528) 263 483
e-mail: leeftochthoogeveen-zomer@hotmail.com

Bibliodrama is een bijzondere manier van omgaan met een Bijbeltekst/verhaal. Doorgaans praten we er over, maar bij deze vorm gaat het vooral om het zelf ervaren. Je stapt zelf als het ware in het verhaal om dan te ontdekken dat je jezelf met alle menselijke gevoelens en vragen daarin terug vindt. Biblio staat voor 'Bijbel/boek' en drama is minder dramatisch dan het klinkt want het betekent van binnenuit, 'in beweging komen', zelf een plek innemen in het verhaal.

We gaan een verhaal lezen en in een gesprek verkennen we het om dichterbij de betekenis van dat verhaal en de personen te komen, in wie herken je misschien iets van je eigen leven? We gaan zelf een plek kiezen in dat verhaal, we gaan als het ware 'wonen' in dat oude verhaal en ervaren wat het zegt over ons eigen leven. Dan blijkt dat die oude verhalen een schat aan levenswijsheid, herkenning en geloof in zich dragen, ook vandaag!

Het Bijbelverhaal en het eigen levensverhaal, het verhaal van God en het verhaal van mensen komen met elkaar in verbinding. Omdat we het verhaal ook praktisch uitwerken is het wenselijk dat we open kunnen staan voor onze eigen innerlijke levens- en geloofservaringen en dat van de medespelers.

Het aantal deelnemers is beperkt tot maximaal 12, volgorde van aanmelden is bepalend. Het is wenselijk om alle 3 avonden bij te wonen, omdat het een doorlopend verhaal is.

Tjimmie van der Wal is pastor in een gedeelte van de wijk rondom de Goede Herderkerk en een deel van de wijkgemeente rond de Oosterkerk. Bij 'Leeftocht' geeft ze regelmatig op geheel eigen wijze haar Bibliodrama serie. Wij zijn blij dat er in haar agenda tijd voor kon worden ingeruimd.

Van elke wond is er een litteken en elk litteken vertelt een verhaal. Een verhaal dat zegt: ik heb overleefd.
Craig Scott

Symbolisch bloemschikken

Inleiders: mevr. Carla Schonewille
dhr. Hugo de Ruyter
Datum en tijd: **dinsdag 22 november, om 19.00 uur**
Plaats: **Goede Herderkerk**
Contactpersoon: Rita Bekhuis, telefoon (0528) 262 987
e-mail: e-bekhuis@ziggo.nl

In de kerk doen wij niet zoveel met symbolen, maar zonder symbolen kunnen we niet. Daarom hebben we gekozen voor een adventschikking. Advent is een tijd van waakzaamheid en worden geroepen om goed te kijken naar kleine tekens. Dit willen we tot uiting brengen met de bloemen die we gebruiken.

Uitleg over de symboliek van de gebruikte bloemen wordt gegeven. Eigen bijdrage € 10,- (graag gepast voldoen). U krijgt daarvoor alle benodigde materialen.

Carla & Hugo hebben beide jarenlange ervaring op gebied van bloembinden & -schikken. Zij hopen samen een prachtig stuk te maken waarvan je na deze avond thuis nog lang kunt genieten.

Als de bloemen konden spreken zouden ze zwijgen.
Bertus Aafjes, Nederlands letterkundige
1914-1993

Levensvisie en Levenskunst: Mindfulness

Spreker: Drs. Peter Kortekaas
Datum en tijd: **donderdag 24 november om 20.00 uur**
Plaats: **Goede Herderkerk**
Contactpersoon: Phia Schonewille, telefoon: (0528) 221215
e-mail: henk.phia.schonewille@kpnmail.nl

Aandachtstraining mag zich verheugen in een grote belangstelling. Aandachtgerichtheid – in het Engels 'mindfulness' – richt zich op wat zich voordoet in het nu, dit moment, zonder te oordelen. Wat houdt dit in? Gedachten en gevoelens beïnvloeden elkaar voortdurend en bepalen vaak ons doen en laten. Aandachtstraining is het hiervan bewust worden en vervolgens leren omgaan met gedachten die ons onvrij maken.

Mindfulness wordt breed toegepast in de hulpverlening bij depressies, stress, bij vermoeidheidsklachten en verslaving. Maar eigenlijk is deze training ook heel geschikt voor het 'gewone' leven, daarover gaat het op deze avond. Want bij De3weg gaat deze meditatievorm vooral over levenskunst: om het bereiken van een oordeelloze levenshouding. Niet alleen in de omgang met je eigen gedachtewereld, maar ook in je verhouding met dátgene wat zich in jouw leven voordoet en hoe jij je verhoudt met je levensvisie en je geloof in God. Leven-in-aandacht zou je kunnen omschrijven als een zachtmoedige relatie die je aangaat met wat zich voordoet in je leven. Kunnen we daarin de leiding van God ervaren? En hoe verhoudt die leiding zich met de positieve, maar ook pijnlijke, aspecten van het leven?

Dat is niet alleen een weg van acceptatie, maar vooral van hoop, vertrouwen en geloof.

Deze avond staat in het teken van een kennismaking met 'Mindfulness en Levenskunst'. We gaan concreet allerlei oefeningen doen. **Ook als je niet gewend bent te mediteren, ben je van harte welkom.**

Drs. Peter Kortekaas
Peter heeft een praktijk voor therapeutische, individuele hulpverlening en geestelijke begeleiding in Zuidwolde. De therapieën leggen een relatie tussen de concrete levensvragen van mensen en datgene wat zij ervaren als 'het hogere', hun levensvisie. Peter is tevens docent 'Geestelijk Begeleiding'. Verdere informatie over de praktijk en training:
e-mail: kortecasus@gmail.com,
telefoon: 06 159 49 969
Zie ook www.de3weg.nl.

Kennis is niets zonder levenskunst.

Voltaire, Frans schrijver en filosoof
(ps. van François Marie Arouet) 1694-1778

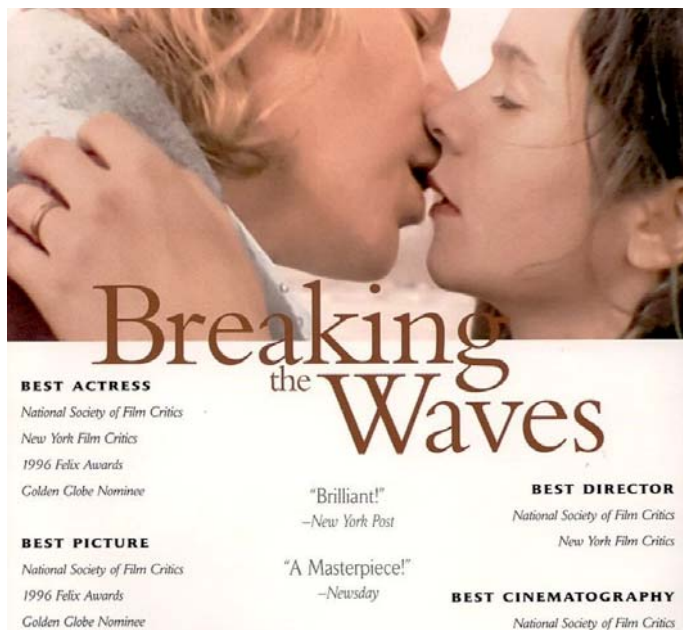
Film: Breaking the waves

Gespreksleider: prof. Wouter Slob, Zuidlaren
Datum: **vrijdag 25 november**
Tijd: **20.00 uur**
Plaats: **Vredehorst**
Contactpersoon: Jaap de Jonge, telefoon (0528) 266690
e-mail: jac-de.jonge@home.nl

De niet-gelovige regisseur Lars von Trier maakte in 1996 een indrukwekkende religieuze film. Het verhaal speelt zich af in een streng-calvinistisch milieu in Schotland.

De zonderlinge Beth wordt alom gezien als een beetje simpel. Ze trouwt, tegen de zin van haar omgeving, met de Noor Jan. Jan werkt op een boorplatform en is geregeld weg van huis. Beth voert gesprekken met God en bidt dat Jan spoedig weer naar huis zal komen. Haar wens wordt prompt 'verhoord' als Jan een ernstig ongeval krijgt op het platform en verlamd thuis komt.

Beth wordt door schuldgevoel geplaagd en gaat zich als een vorm van boetedoening prostitueren. Misschien kan haar schuld zo worden gedelgd en kan zij Jan redden? Een heftige maar zeer aangrijpende film.

Dat is verlangen: wonen in de golven
en geen verblijfplaats hebben in de tijd.
Rainer Maria Rilke, Duits dichter, 1875-1926

Het Woord aan de verbeelding

Inleider: mevrouw da. Gonny de Boer, Anloo
Datum en tijd: **donderdag 27 oktober en 10 november om 20.00 uur**
Plaats: **Oosterkerk**
Contactpersoon: Albert Bos, Meerkoetlaan 4
telefoon (0528) 267 613
e-mail: annm_post@hetnet.nl

“Alles is altijd uit de Bijbel”, zei schrijver Harry Mulisch ooit. En als het over beeldende kunst gaat, klopt dat ook wel: het merendeel van de beeldende kunst uit het verleden is niet te begrijpen zonder enige kennis van Bijbelverhalen.

Zeker in de Middeleeuwen waren kerk en kunst onlosmakelijk met elkaar verbonden. Maar ook in latere tijden zitten veel

kunstwerken nog steeds vol met verwijzingen naar de Bijbel. In twee avonden wil ik je laten kennismaken met beeldende kunst die een relatie heeft met Bijbel en kerk. Op elk van deze avonden stel ik een apart onderwerp aan de orde, zodat de avonden ook heel goed los te bezoeken zijn.

avond 1 – donderdag 27 oktober: Bijbelverhalen in beeld: Hoe worden Bijbelverhalen in beeld gebracht, en wat zegt dit over het verhaal? We gaan kijken hoe verschillende kunstenaars zijn omgegaan met eenzelfde Bijbelverhaal, bijvoorbeeld Jakobs gevecht met de engel, of de opwekking van Lazarus.

avond 2 – donderdag 10 november: Christelijke symboliek: We bekijken een aantal beroemde kunstwerken – van het Pinkstertympaan van Vezeley tot en met een moderne schilder als Barnett Newman - die vol zitten met symboliek, en gaan op zoek naar de verborgen betekenissen.

“Logica brengt je van A naar B, verbeelding brengt je overal. Dat kan een heel eind zijn, misschien wel bij God. Of God bij jou”
Albert Einstein

Israël en Palestina: wat het nieuws niet haalt

Gespreksleider : ds. Cees. J. 't Lam
Data en tijd : **woensdag 18 januari om 20.00 uur**
Plaats : **Herman Bavinkhuis**
Contactpersoon : Akke Bouwhuis, telefoon (0528) 275 659
e-mail wouterenakke@home.nl

“Ik schaam mij het toe te geven, ik was 47 jaar oud toentertijd, maar het was de eerste keer in mijn leven dat ik een Palestijn als medemens zag. Niet als mensen die lucht voor mij zijn, niet als arbeiders, terroristen. Maar als mensen, mensen die dezelfde lasten dragen, die net als ik lijden”. Een ontroerende uitspraak van de Jood Rami Elhanan.

Rami Elhanan is Jood en woont in Jeruzalem. Op donderdagmiddag 4 september 1997 wordt zijn 14-jarige dochter Smadar gedood bij een zelfmoordaanslag van twee Palestijnse terroristen. Mazan Faray is Palestijn en woont in Bethlehem. Zonder reden wordt zijn 62-jarige vader gedood door Israëlische soldaten bij grenscontroles. Naast de wanhoop en het intense verdriet is er alleen maar woede en het verlangen naar wraak. Inmiddels hebben Elhanan en Faray al meer dan duizend keer samen hun verhaal verteld. Niet als vijanden, maar als broeders met maar één verlangen: een samenleven in vrede. Wat is er gebeurd?

Wekelijks halen gebeurtenissen in Israël en Palestina het nieuws in Nederland. Bijna altijd gaat het dan om gewelddadige conflicten tussen Joden en Palestijnen. Daarnaast wordt er gewoon geleefd in beide landen. Kinderen gaan naar school, er

wordt gewerkt, getrouwd, plezier gemaakt en noem maar op. Ook in dat gewone leven ontmoeten Joden en Palestijnen elkaar. Maar dat haalt niet het nieuws. Meerdere initiatieven van samenleven verdienen het wereldkundig gemaakt te worden. Want blijkbaar kan het: Joden en Palestijnen samen.

Op deze avond zullen we kennismaken met enkele projecten in Israël en Palestina waar gewerkt wordt aan verzoening. O.a. met het project waarbij Rami Elhanan en Mazan Faray elkaar ontmoet hebben. Het zal een avond worden van hoop. Te midden van een samenleving van geweld en onverdraagzaamheid zijn er mensen die elkaar willen ontmoeten en helpen. Kleinschalige projecten waar de grenzen tussen Jood en Palestijn, tussen jood, christen en moslim, even vervagen. Stuk voor stuk initiatieven die het verdienen het nieuws te halen.

Ds. 't Lam is predikant in de Protestantse Kerk in Nederland. In het kader van de Permanente Educatie heeft hij in januari 2014 met een groep Nederlandse collega's een bezoek gebracht aan Israël en Palestina. Hij heeft meerdere projecten bezocht waarbij er gewerkt wordt aan een betere verhouding tussen Joden en Palestijnen. Over enkele projecten en ontmoetingen zal hij ons nader informeren.

Niemand is gesteld op een bringer van slecht nieuws.
Sophocles. Grieks dichter 496 v.C. - 406 v.C.

Domina Gonny de Boer:

'Kunst heeft zich losgemaakt van de kerk'

In haar studeerkamer hangt een grote replica aan de muur van een schilderij van Mark Rothko. 'Het is een puur abstract schilderij', legt domina Gonny de Boer uit. 'Rothko staat bekend om de kleurvlakken waarmee hij werkte. In Amerika is zelfs een kapel waar veertien van zijn schilderijen hangen en die daardoor een heel bijzondere sfeer ademt. Met dit soort schilderijen probeerde hij dichter bij God te komen.'

De predikante raakte jaren geleden geïnteresseerd in kunst. 'Tijdens mijn opleiding was er natuurlijk ook wel aandacht voor de relatie tussen beeldende kunst en de Bijbel, maar de echte interesse kwam pas toen ik mijn man ontmoette. Hij is docent Kunstvakken en door zijn kennis heb ik er zelf ook meer oog voor gekregen. Zo zijn we dit jaar in de meivakantie naar Italië geweest om de mozaïeken in kerken in Bologna en Ravenna te zien. Ik heb daar ook wel les over gegeven, maar wanneer je er zelf bent geweest en alles hebt kunnen bekijken, zie je het ook in zijn context. In Ravenna heb je nog kerken uit de 6de en 7de eeuw, daar zijn er niet veel van bewaard gebleven. Ravenna is enige tijd de hoofdstad van het Romeinse Rijk geweest en de mozaïeken dateren uit die tijd. In tegenstelling tot schilderijen en fresco's, die op den duur toch gaan verkleuren, zijn de mozaïeken, waarin onder andere Bijbelverhalen worden verbeeld, heel mooi bewaard gebleven.'

Kerk en Kunst

Domina De Boer startte jaren geleden met lesgeven. 'Dat was in Groningen waar ik lessen over het Oude Testament gaf bij de cursus Theologische Vorming. Daar ben ik mee gestopt toen mijn kinderen werden geboren. Later ben ik opnieuw gevraagd om lessen te verzorgen. Ditmaal over Kerk en Kunst bij de cursus Theologische Vorming en verdieping die in Assen gegeven wordt. Het is een driejarige cursus en ik doceer cursisten in hun tweede jaar. Alhoewel ik me aanvankelijk richtte op de ontwikkeling van het Christusbeeld concentreer ik me nu voornamelijk op de beeldende kunst. De laatste twee of drie jaar word ik in gemeentes zoals Veendam en Borger ook gevraagd om avonden over dit ontwerp te verzorgen.'

Middeleeuwen

Dat het merendeel van de beeldende kunst uit het verleden verhalen uit de Bijbel verbeeld, is niet verwonderlijk. 'In

de middeleeuwen beleefde dat zijn hoogtepunt. Toen was de kerk vrijwel de enige opdrachtgever', weet domina De Boer. 'Kunst en kerk waren in die periode wel heel erg verweven met elkaar. Een kunstenaar was eigenlijk meer een soort ambachtsman die werkte in opdracht van de kerk. Door middel van schilderijen en gebrandschilderde ramen werden Bijbelverhalen uitgelegd en verteld. Kunst werd ook wel de Bijbel van de armen genoemd. Pas later was het ook voor rijke particulieren weggelegd om een kunstwerk te laten maken en nog weer later zag je een ommekeer: kunstenaars gingen zelf aan het werk en probeerden dit te verkopen.

Veel kunstenaars hebben geen kerkelijke achtergrond, de kunst heeft zich helemaal losgemaakt van de kerk.

Inmiddels is kunst helemaal zelfstandig geworden en verwijst het steeds minder naar de Bijbel. Veel kunstenaars hebben geen kerkelijke achtergrond, de kunst heeft zich helemaal losgemaakt van de kerk. Er zijn ook steeds meer mensen die de Bijbelverhalen niet kennen en dat heeft wel tot gevolg dat men over een paar honderd jaar niet meer begrijpt waar de middeleeuwse kunst over gaat. Dan zien ze alleen maar een mummie achtig poppetje en hebben ze geen idee dat het de opstanding van Lazarus verbeeldt.'

Twee avonden

In het programma van Leeftocht verzorgt domina De Boer het onderwerp 'Het Woord aan de verbeelding'. 'De ene avond gaat het over Bijbelverhalen in beeld. Hoe wordt een verhaal door verschillende kunstenaars in beeld gebracht. Ook zijn er kunstenaars, zoals Jan van Eyck, die verschillende Bijbelverhalen in één schilderij hebben samengevoegd. Het is heel interessant om dat uit te pluizen.

De andere avond vertel ik meer over de christelijke symboliek. Ik vind het altijd heel leuk om mensen te leren kijken en omgekeerd leren zij mij ook om opnieuw te kijken.'

Iconen, het onzichtbare zichtbaar

Inleider: Mevrouw Reijke Timmerman
 Datum en tijd: **woensdag 1 februari om 20.00 uur**
 Plaats: **Oosterkerk**
 Contactpersoon: Elly Westhuis-Koolhof
 telefoon (0528) 220 387
 e-mail: ellywesthuiskoolhof@gmail.com

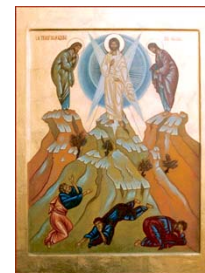
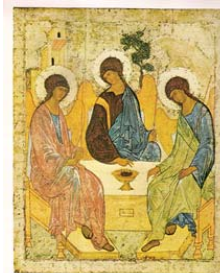
Reijke Timmerman vertelt naast enige algemene informatie o.a. over het schilderproces zelf, aan de hand van enkele iconen, waarnaar we eigenlijk kijken. We bekijken de opbouw- en daarmee verdiept zich ook de inhoud- van (onder andere) het beroemde triniteits-icoon van Andrej Rublev en het icoon van de Verheerlijking op de berg, het Anastasis-icoon.

Iconen zijn lang vooral bekend geweest als bijzondere religieuze afbeeldingen die men tijdens een vakantie aantrof in musea of kerken in Griekenland of Rusland. Vaak op hout geschilderd, wonderlijk van proporties en somber van kleur. Toch zijn veel mensen gefascineerd geraakt door de wereld van de icoon. Het woord icoon komt uit het Grieks (eikon) en betekent: afbeelding, beeltenis, gelijkenis. De afbeeldingen betreffen Christus, de Moeder Gods, engelen, heiligen of Bijbelse taferelen.

Het schilderen van een icoon gaat nog steeds volgens eeuwenoude tradities, waarbij voorstelling en gebruikte kleuren al eeuwen vaststaan. Toch is het ook voor de moderne mens een boeiende uitdaging binnen al die vaststaande kaders de eigen vrijheid te ontdekken en de vreugde te beleven van het zien groeien van de icoon, geschilderd van donker naar licht. Het is als een pelgrimspad, waarbij de weg minstens zo belangrijk wordt als het doel.

Over hoe Reijke in contact kwam met iconen zegt ze zelf: Op een kruispunt in mijn leven kwam ik, nadat ik zeer lange tijd niets van iconen moest hebben, oog in oog te staan met een icoon van Sint Nicolaas, de grote vriend uit mijn kinderjaren. Nieuwsgierigheid naar al die kleine tafereeltjes uit zijn leven rondom zijn portret, bracht me tot lezen over iconen. En op het spoor van een docent, die me de liefde voor de icoon bijbracht, samen met de vaardigheid van het schrijven ervan. Dat alles is inmiddels 18 jaar geleden.

En hoe meer ik las over iconen, en hoe meer ik er schreef, hoe meer ik erover wilde weten en erover vertellen. Want waar het hart vol van is....

*Het oog waarin ik God zie, is hetzelfde oog
 waarin God mij ziet. Mijn oog en Gods oog,
 dat is één oog en één zien en één liefhebben.*
 Meister Eckhart, mysticus (ca. 1260 - 1328)

God in Drenthe

Inleider: ds. Hans Katerberg
 Datum en tijd: **woensdag 8 februari om 20.00 uur**
 Locatie: **Oosterkerk**
 Contactpersoon: Henk ter Veen telefoon (0528) 236 063
 email: henkterveen@planet.nl

God verdween uit Jorwerd volgens Geert Mak en, al schijnt Hij daar inmiddels weer teruggekeerd, in het oude Drenthe heeft Hij nooit echt vaste voet aan de grond gekregen. "Drents

Hervormd" werd het geloof van de Saksische zand-Drenten wel genoemd. In een inleiding over dit onderwerp gaat ds. Hans Katerberg op het "Saksische eigen" in het algemeen en op typische Drentse kenmerken in het bijzonder.

Verder komt het inculturatie-vraagstuk (inculturatie; integreren in een vreemde cultuur) aan de orde en specifiek de wijze waarop het Christelijk geloof de Saksen werd aangeleerd, c.q. opgedrongen. Tenslotte wordt het belang benadrukt van het gebruik van de streektaal in het kerkelijk leven.

De inleiding is in het Nederlands, maar wordt afgesloten met het lezen van een vertaling van Hooglied 7: 1-13 in het Drents.

Hans Katerberg, geboren in Zwinderen, is predikant van de Jacobuskerk te Rolde. Hij gaat ook voor in kerkdiensten in de streektaal.

*Je heurt allèn waj begriep
 Drents gezegde*

In gedachten mee op reis naar Rome

Inleider: Henk Kluiver
datum en tijd: **donderdag 9 februari, 20.00 uur**
Plaats: **Oosterkerk**
Contactpersoon: Elly Westhuis-Koolhof
telefoon (0528) 220 387
e-mail: ellywesthuiskoolhof@gmail.com

Roma non basta una vita

(aan Rome heb je een heel leven niet genoeg)

Bovengenoemde pittige en tegelijk verpletterende uitspraak is gedaan door de Italiaanse schrijver en journalist Silvio Negro. Als liefhebber van de “Eeuwige Stad”, zoals de Italiaanse hoofdstad ook wel wordt genoemd, kan ik dit gezegde van harte onderschrijven, voor je het weet, loop je te lang door zonder je de broodnodige rust te gunnen.

Vanavond ga ik het vooral hebben over het christelijk Rome, maar niet uitsluitend want aan de talloze monumenten uit het republikeinse en keizerlijk Rome kun je niet voorbijgaan. Ik denk te beginnen met een afbeelding van de Via Appia waar de apostel Paulus met zijn metgezellen en geloofsgenoten Rome binnenkwam.

Niet ver van de porta Sebastiano vind je het kerkje Quo vadis? wat “waar ga je heen” betekent. Daar zou Petrus, “de eerste paus”, Christus hebben ontmoet. Petrus zou Hem verwonderd hebben gevraagd: “waar gaat u heen, Heer”? Waarop Christus: “ik ga naar Rome om opnieuw te worden gekruisigd”. Dat deed Petrus de ogen open. Hij was immers de stad uit gevlucht om zijn kruisdood te ontlopen. Toen keerde hij naar de stad terug waar hij, met het hoofd naar beneden, gekruisigd zou zijn. Zijn graf zou te vinden zijn in de necropool (“dodenstad”) recht onder het baldakijn van Bernini in de St. Pieter. Eén keer heb ik onder leiding van een gids de onderaardse route naar Petrus' graf gelopen – een indrukwekkende ervaring.

Heb je het over een dodenstad, kom je vanzelf uit bij de catacomben, ook aan de al eerder genoemde Via Appia gelegen. Bent u in Rome, dan moet u niet vergeten, als u tenminste niet claustrofobisch bent aangelegd, daar een bezoek te brengen. Daar zijn in de wanden van spaarzaam verlichte nauwe gangen in nissen de doden bijgezet. Ook vroege pausen liggen daar

begraven. Je ziet er overal de symbolen van de Christenen: de olijftak, de duif, het anker. Ook de christenvervolging onder Nero komt ter sprake. Aandacht zal worden besteed aan Constantijn, de eerste Christelijke keizer die van Rome naar Constantinopel verhuisde. Nog niet zo lang geleden is in de Nieuwe Kerk te Amsterdam een tentoonstelling aan hem en zijn tijd gewijd. Onder hem werd het Christendom staatsgodsdienst – met alle gevolgen van dien.

Natuurlijk nemen we ook een kijkje in de vele kerken die Rome telt, zoals de niet ver van het Colosseum gelegen S. Clemente met haar boven-, en onderkerk. Nog dieper kom je uit bij het niveau van het pagane Rome waar je op een winkelstraat en een ruimte stuit waar de god Mithras werd vereerd. Misschien neem ik u ook nog mee naar een heel verstillend stukje Rome: de kloostergang van de S. Quattro Coronati (niet ver van de genoemde S. Clemente). Wie weet wat we nog meer tegen zullen komen.

Je bent van harte welkom!

Henk Kluiver was van 1969 – 2004 docent klassieke talen in Amsterdam (Montessori Lyceum), Hoogeveen (Menso Alting College, nu Roelof van Echten College) en Assen (Dr. Nassau College), maakte talloze reizen naar Rome en maakt deel uit van de gemeente rond de Oosterkerk.

Men gaat op reis om thuis te komen.

Godfried Bomans

Nederlands schrijver 1913-1971

Gods kleurenpalet *Kleur en Stijl in het licht van de Bijbel*

Gespreksleider: Greet Hoogeveen
Datum en tijd : **woensdag 1 maart**
Plaats : **Herman Bavinckhuis**
Contactpersoon : Akke Bouwhuis, telefoon : (0528) 275 659
e-mail : wouterenakke@home.nl

Over 'kleuren' hebben we allemaal wel een mening. We kiezen de kleuren van onze kleding, auto en interieur weloverwogen; kleur is het visitekaartje waarmee we een eerste indruk maken. Ook kennen we eigenschappen toe aan kleuren; ze hebben effect op onze stemming en beïnvloeden (volgens sommige onderzoekers) zelfs ongemerkt onze prestaties. In ons spraakgebruik spelen kleuren een rol bij het aanduiden van stemming en en gemoedsaandoeningen: 'rood van woede, wit van schrik, groen van nijd'. Kleuren spelen soms een symbolische rol: paars/rouw, groen/hoop, rood/liefde en geel/haat.

Als we buiten om ons heen kijken, kunnen we ons verwonderen over de natuur. Zeker in het voorjaar als alles weer uitloopt, in de zomer als alles uitbundig in bloei staat en in de herfst als de hele natuur zo mooi verkleurt. We genieten ervan als we zien hoe prachtig en kleurrijk God alles geschapen heeft. Ook wij mensen zijn geschapen door God; ieder op onze eigen wijze - prachtig en uniek. Al ervaren we dat zelf niet altijd zo; de meesten van ons hebben wel het één en ander aan te merken op hun uiterlijk. Ook op straat zie je dat terug: veel zwarte en grijze kleding en vooral niet te opvallend.

In mijn beroep als imageconsultant vind ik het erg fijn om mensen te leren hoe ze er prachtig uit kunnen zien, door het dragen van de kleuren en de kledingstijl die bij hen past. Wil je ook weten wat kleur met jou kan doen? Ben je benieuwd hoe dat zit met kledingstijl en vraag je je af wat dat te maken heeft met de Bijbel? Kom dan 1 maart naar het Herman Bavinckhuis.

Tijdens deze avond vertel ik over mijn beroep in het licht van de Bijbel. Ook gaan we praktisch aan de slag aan de hand van een invulblad en maken we een (kleine) collage van de kleuren die je mooi vindt.

*Kleur drukt uit zichzelf iets uit,
dat kan men niet missen,
daar moet men gebruik van maken.
Wat mooi doet, werkelijk mooi – is ook juist.*
Vincent van Gogh
Nederlands schilder 1853-1890

Bezoek aan Egyptisch Koptische kerk in Assen

Datum: **donderdag 2 maart**
Tijd: **om 17.00 uur ontvangst in de Egyptisch Koptisch Orthodoxe St. Athanasius Kerk, Talmastraat 111 te Assen**
Kosten: vrijwillige bijdrage voor de maaltijd
Contactpersoon: Gretha Rotensen-van Mulligen
telefoon: (0528) 273010
e-mail: gvanmulligen@ziggo.nl

Het woord 'Kopt' stamt uit het Griekse woord 'Aigyptos' dat komt uit het Oudegyptische "Haa Ka Path", huis van (de god) Path, een van de namen van de oude faraonische hoofdstad Memphis, vlak bij het huidige Caïro. Het woord 'Orthodoxe' betekent in het Grieks 'rechtgelovig'. Dus koptisch heeft betrekking op nationaliteit, en orthodox heeft betrekking op geloof. Sinds het begin van de jaren zestig wonen er Koptisch Orthodoxe christenen in Nederland. De eerste families kwamen hier om te studeren en om betere beroepsperspectieven te vinden. In de jaren zeventig kwamen veel studenten tijdens hun Egyptische zomervakantie naar Nederland, voor vakantiewerk in de landbouw, in fabrieken, in de horeca of autohandel. Sommigen wilden hier blijven en vestigden zich definitief in Nederland. In de jaren daarna begon het aantal Koptisch Orthodoxe families sterk toe te nemen. De Koptische gemeenschap in Nederland telt ongeveer 7000 leden en er zijn inmiddels 6 kerken: in Amsterdam + Cultureel centrum, Utrecht, Den Haag, Eindhoven,

Assen, Hilaard en Zeeland. En binnenkort zal de gemeenschap worden uitgebreid met een klooster in Lievelede. De kerk van Sint Athanasius in Assen werd in september 2002 gesticht en deze geloofsgemeenschap bestaat uit 50 Koptische gezinnen.

De kerk begeleidt haar leden in alle levensfasen:

- bij geboortes komt de priester op huisbezoek en looft en dankt God samen met de ouders, vrienden en bekenden.
- later doopt de priester het kind. Deze plechtigheid draagt een vrolijk karakter.
- als een gelovige ziek wordt, verricht de priester een zalving voor de zieken aan huis.
- als een gelovige problemen heeft, draagt de kerk de Heilige Liturgie voor hem/haar op.
- bij een sterfgeval houdt de kerk een gezamenlijke rouwdienst en staat de kerk de familie bij, speciaal op herdenkingen op de derde en de veertigste dag na het overlijden.

Je bent van harte welkom in deze kerk, waar broeders en zusters van deze geloofsgemeenschap ons zullen verwelkomen. Na een inleiding over deze geloofsgemeenschap en een rondleiding door het (pas verbouwde) kerkgebouw, eten wij samen een maaltijd die ze voor ons hebben klaargemaakt.

Als het bezoek door kan gaan (bij voldoende deelname), zal er contact met worden opgenomen t.a.v. het gezamenlijke vervoer.

Dichter bij de Matthäus Passion

Inleider/zanger : Gesinus van der Vinne
Datum en tijd : **zondag 2 april om 19.00 uur**
Plaats : **Hoofdstraatkerk**
Contactpersoon : Tineke Kombrink, telefoon: (0528) 271 441
e-mail: kombrink.t@kpnmail.nl

In 2014 vertelde Gesinus tijdens een kerkelijke activiteit voor het eerst over zijn Matthäus-ervaringen. Tot zijn verbazing kwamen er zo'n 100 belangstellenden om naar zijn verhaal over de Matthäus Passion te luisteren. Dit seizoen verwelkomen wij hem in het Leeftocht-programma.

Hij heeft een programma gemaakt waarin hij niet alleen vertelt, maar ook laat zien en horen hoe bijzonder deze compositie is. Hij vertelt over zichzelf, hoe hij het zingen van de Matthäus beleeft, over Bach, barokmuziek en over het koor. Eigenlijk is het geen lezing.

U wordt als luisteraar meegenomen in de wonderschone wereld van de Matthäus waarbij de muziek en de tekst van de Matthäus centraal staan. Met drie collega zangers van het NNCK vormt Gesinus van der Vinne een kwartet en zingen zij de koralen. Ook zingen zij deze avond samen met u, zodat u zelf kunt ervaren hoe mooi het is om deze muziek te zingen.

In 2000 zong tenor Gesinus van der Vinne zijn eerste Matthäus Passion. Inmiddels heeft hij al 45 keer dit prachtige werk van Johan Sebastiaan Bach in concert uitgevoerd.

Gesinus van der Vinne groeide op in een muzikaal gezin. Zijn interesse voor klassieke muziek is zo'n 20 jaar geleden

begonnen en de Matthäus Passion is voor hem heel bijzonder. In de Grote Kerk van Leeuwarden zong hij in 2000 zijn eerste Matthäus samen met de zangers van het Noord Nederlands Concertkoor (NNCK). Sindsdien heeft hij 50 keer meegezongen en nog steeds staan er vele concerten op het programma. 'Vanaf die eerste keer heeft de Matthäus Passion mij niet meer losgelaten en ben ik me steeds meer gaan verdiepen in deze aangrijpende compositie, in de componist Bach en in Barokmuziek'.

Hij is gegrepen door de Matthäus en dat is te merken aan het enthousiasme waarmee hij vertelt over zijn ervaringen. 'Ik heb veel andere stukken gezongen, maar de Matthäus is niet vergelijkbaar met welk ander stuk dan ook. Als zanger heb je niet alleen het voorrecht mee te zingen, je merkt ook hoe het publiek dit stuk beleeft. Gezichtsuitdrukkingen, geconcentreerd luisteren, vervoering soms. Dat zie je bij geen enkel ander stuk. Mensen ervaren de Matthäus op een bijzondere en vaak persoonlijke manier'.

Naast de zangers van het NNCK verleent ook organist Harry van der Veen zijn medewerking. Het programma duurt ongeveer 80 minuten.

1. O Haupt voll Blut und Wunden,
2. Du edles Angesichte,

Na de stilte komt muziek het dichtst bij het zeggen van het onzegbare.

Aldous Huxley
Engels schrijver 1894-1963

Voor zinvol surfen

www.bijbelencultuur.nl

www.willibrordbijbel.nl

www.statenvertaling.net

www.boodschapaneelkaar.nl

www.vrijzichtmagazine.eu

www.spiritualiteit.nl

www.zielgaattevoet.nl

www.protestant.nl

www.psalmbboek.nl

www.bijbel.net

www.zinweb.nl

www.pkn.nl

www.ikonrtv.nl

Van vrijdag 31 maart tot en met zondagmiddag 2 april

Wandelen en bezinnen.: dat zijn de twee ingrediënten van het pelgrimsweekend dat 2017 wordt gehouden. **Het weekend duurt van vrijdag 18.00 uur tot zondagmiddag 16.00 uur.**

We reizen met eigen vervoer (carpoolen!!) naar Twente. Daar maken we zaterdag en zondag vanuit een mooi maar eenvoudig groepsverblijf twee fikse dagwandelingen. Dat doen we in groepen van ongeveer 6/7 personen. Tijdens de wandeling word je uitgenodigd om individueel en gezamenlijk aan de slag te gaan met een thema. Een wegzending (korte gebedsviering) in de ochtend en een 'wandelboekje' helpen je daarbij. Na terugkomst is er genoeg tijd voor ontspanning. Het weekend wordt afgesloten met een gezamenlijke viering, waarin de verschillende ervaringen van het weekend terugkomen.

Wandelen en bezinnen is een aloude inspirerende combinatie. Dat ontdekten de Emmaüsgangers al en – na hen – pelgrims en bedevaartgangers. Gelovigen, zoekers en twijfelaars in heden en verleden hebben ontdekt dat je al pelgrimerend verder komt. Niet alleen letterlijk, maar ook qua geloof.

Aan het weekend kunnen maximaal veertig personen van 17 jaar of ouder deelnemen. Je moet goed kunnen lopen, want zaterdag wandelen we ongeveer 20 kilometer en zondag ongeveer 12 kilometer. De kosten worden geschat op 65 euro per persoon (inclusief maaltijden en verblijf; exclusief reis). De organisatie is in handen van Christine Bruinsma (0528) 262 110, Hennie Huisman (0528) 275 893, ds. Hetty Boersma (0528) 236 178 en Arie Schouten (0528) 266 672. Informatie bij genoemde personen.

Opgave kan door te mailen vóór 1 januari 2017 naar wandelweekend2017@gmail.com of via het aanmeldingsformulier van Leeftocht. Na opgave krijg je een bevestigingsbrief. Na betaling is de inschrijving definitief. Je wordt dan uitgenodigd voor een voorbereidingsavond half maart 2017.

*Come on walk with me, talk with me.
Tell me your stories and I'll do my best
to understand you*
Mary Black, Iers zangeres

Henk ter Veen:

'Ik ben verslaafd aan Leeftocht'

'Ik haal mijn inspiratie voor de onderwerpen voor Leeftocht overal vandaan. Ik luister, kijk en lees. Bijvoorbeeld in Trouw, waarmee ik al sinds mijn jeugd geïnfecteerd ben', lacht Henk ter Veen. 'Het is ook maar net waar je interesses liggen. Eigenlijk ben ik het hele jaar door bezig om weer mooie onderwerpen voor het volgende seizoen te vinden.'

Al jaren is Henk verbonden aan het programma van Leeftocht dat voorheen onder de naam Gemeentetoerusting door het leven ging. 'Ik heb diverse functies binnen het kerkenwerk gehad: van het zitting nemen in de liturgiecommissie tot het geven van huiscatechese.

Ik vind het de mooiste sport van kerkenwerk en je kunt het tot op hoge leeftijd blijven doen'

En uiteraard de Gemeentetoerusting, daar ben ik in blijven hangen. Ik vind het de mooiste sport van kerkenwerk en je kunt het tot op hoge leeftijd blijven doen', vertelt Henk enthousiast. 'In die beginperiode had iedere wijk nog zijn eigen stenciltje. Tammo Michel was destijds de overkoepelende motivator van het toerustingswerk en ik vroeg hem of we dat niet anders konden aanpakken. Was het niet beter om een compleet programma van al die wijken samen, hervormd én gereformeerd, aan te bieden. Tammo was daar gelijk voor en er werd een centrale commissie in het leven geroepen. Dat zal zo in het begin van de jaren 90 zijn geweest, toen is het gaan lopen.'

Werkwijze

Sindsdien wordt er in hoofdlijnen nog altijd volgens dezelfde methode gewerkt. 'Iedere wijk heeft een eigen commissie. Er zit wel wat structuurverschil tussen de verschillende wijken onderling, maar wat bezetting betreft zijn ze selfsupporting. We merken overigens wel dat de bezitting, vooral in wijk Centrum, wat moeilijker begint te worden. Maar als dat problemen geeft, pakken we het gewoon samen op. Iedere wijk levert zes à zeven onderwerpen voor het programma van het nieuwe seizoen aan. Soms is er een overlap en voegen we onderwerpen samen. Mocht een bepaalde wijk dan uiteindelijk te weinig items hebben, dan schuiven we wat van een andere wijk door.'

De wijken nemen om de beurt de verzorging van de startavond op zich. We doen dat nu al een aantal jaren in de Hoofdstraatkerk, want die biedt nu eenmaal de mooiste ambiance', vindt Henk. 'Ik heb het nu wel over een startavond, maar de laatste twee jaar is dat een startmiddag geweest. Beide keren was dat op een zondagmiddag en dat blijkt een goed dagdeel want het werd enorm goed bezocht.'

Ook dit jaar wordt het Leeftochtseizoen weer geopend op een zondagmiddag: op

Ook dit jaar wordt het Leeftochtseizoen geopend op een zondagmiddag: op 9 oktober voert de vocalgroep Choral de voorstelling 'Etty Hillesum' op in de Hoofdstraatkerk.

9 oktober voert de vocalgroep Choral de voorstelling 'Etty Hillesum' op in de Hoofdstraatkerk.

Bijdragen

De gesprekskring over de Doornse catechismus en de leeskring waarin het boek 'Geduld met God, twijfel als brug tussen geloven en niet-geloven' van Tomás Halik wordt behandeld, zijn onderwerpen die Henk heeft voorgedragen. 'Ik ben trouwens heel benieuwd hoe er op dat boek gereageerd wordt', peinst hij 'Ik doe zelf ook altijd graag mee aan zo'n leeskring. Het is gewoon interessant om daar samen over te praten, dat werkt heel leuk. Oh ja, 'God in Drenthe', dat onderwerp heb ik ook gevonden. Ik kwam het tegen op de website van PKN Assen. Zo krijg je ook wat kruisverkeer met of vanuit andere kerken.'

Leeftocht

Samen met Henk Alberts, die voorzitter is, en secretaresse Gretha Rotensen, vormt Henk het dagelijks bestuur van de centrale commissie van Leeftocht. 'Vanaf september komen we maandelijks bij elkaar en zo tegen april moet het programma wel zo'n beetje rond zijn. Dan is er nog tot juli de tijd om alle teksten voor het nieuwe programmaboekje te verzorgen. Dat is voor ons dan wel even een beetje een hectische tijd, maar zodra het boekje in augustus naar de drukker gaat, is dat ook weer achter de rug. En verder kabbelt Leeftocht eigenlijk het hele jaar zo'n beetje met me mee. Ik heb wel eens een paar keer overwogen om ermee te stoppen, maar zodra ik er dan weer mee bezig ben, kan ik toch niet zonder. Ik ben verslaafd aan Leeftocht.'

Aanmeldingsformulier

AANMELDEN:

hoe, waar en wanneer

Aanmelden voor deelname kunt u via de website www.pknhoogeveen.nl of via het aanmeldingsformulier hiernaast.

1. via de website

Op de website www.pknhoogeveen.nl gaat u naar Centrale Organen, en dan verder naar Gemeentetoerusting. Bij sommige onderwerpen zijn er linken toegevoegd en kunt u de onderwerpen nog eens nalezen.

Ook kunt u hier de laatste informatie over het onderwerp vinden, bijvoorbeeld wanneer een avond is geannuleerd of verplaatst.

Verder vindt u er ook het digitale aanmeldformulier. Dit formulier kunt u invullen tot en met zondag 18 september.

2. via het formulier

Het aanmeldingsformulier kunt u op **11 en 18 september inleveren in de kerkgebouwen** tijdens de diensten. Het kan ook **vóór 18 september ingeleverd worden bij het kerkelijk bureau**, Stoekeplein 4, of bij een van de contactpersonen die bij de onderwerpen staan vermeld.

Als u een e-mailadres hebt, wilt u dat dan ook vermelden?

Er is een kalenderoverzicht opgenomen in dit programmablad, u kunt daarop aangeven, waarvoor u zich hebt aangemeld.

U wordt dus verzocht zelf bij te houden waarvoor u zich hebt opgegeven en op welke avond de bijeenkomst plaats vindt.

Geen bericht is goed bericht: zonder tegenbericht rekenen we graag op uw komst!!

Het is voor de inleiders bijzonder prettig als degenen, die zich hebben opgegeven, ook komen.

Als u onverhoopt toch een bijeenkomst moet missen, wilt u zich dan tijdig afmelden bij de contactpersoon?

De heer / mevrouw / familie

Voorletter(s) / voornaam / voornamen: _____

Achternaam: _____

Straat: _____ Huisnummer: _____

Postcode: _____ Woonplaats: _____

Telefoon: _____

E-mail: _____

Activiteit:

Aantal personen

☐ Startmiddag "Etty Hillesum" met Vocalgroep Choral	
☐ Israël, eerstgeborene onder de volkeren	
☐ Vreemd en bizar	
☐ Geduld met God leeskring(en)	
☐ Bijbellezen op de morgen	
☐ Gesprekskring: de Doornse catechismus	
☐ Kleaster-kuier (Klooster wandeling) Jorwert Friesland	
☐ Navolging bij Luther en Bonhoeffer	
☐ Boekbespreking: Leve de literatuur!	
☐ l'Église Wallonne	
☐ Film: 'About a boy' Niemand is een eiland	
☐ Bibliodrama	
☐ Symbolisch bloemschikken	
☐ Levensvisie en Levenskunst: Mindfulness	
☐ Film: Breaking the waves	
☐ Het Woord aan de verbeelding	
☐ Israël en Palestina: wat het nieuws niet haalt	
☐ Iconen, het onzichtbare zichtbaar	
☐ God in Drenthe	
☐ Roma non basta una vita	
☐ Gods kleurenpalet	
☐ Bezoek aan Egyptisch Koptische kerk in Assen	
☐ Dichter bij de Matthäus Passion	
☐ Pelgrimeren in de Twente	

Aanmeldingsformulier inleveren

Dit formulier kunt u inleveren

- Op zondag 11 of 18 september, in één van de kerkgebouwen waar op deze data diensten worden gehouden:

Kerkgebouw	Adres	Telefoon
De Haven	Van Echtenstraat 35	(0528) 269 810
Herman Bavinckhuis	Stoekeplein 4	(0528) 265 750
Oosterkerk	Leeuweriklaan 35	(0528) 233 363
Vredehorst	Zuidwoldigerweg 32	(0528) 263 966
Goede Herderkerk	Middenweg 14	(0528) 264 028
Grote Kerk	Grote Kerkstraat 40	(0528) 269 810

- Vóór zondag 18 september bij het kerkelijk bureau: Stoekeplein 4
- Vóór zondag 18 september bij de contactpersonen, die bij de onderwerpen staan vermeld.
Wij verzoeken u het formulier niet later dan 18 september in te leveren.
Te laat ingeleverde aanmeldingen geven onnodig extra werk. Ook kan het betekenen dat een (ook door u) gekozen onderwerp al is vervallen bij gebrek aan voldoende (tijdig gemelde) belangstelling.

Inhoudsopgave en agenda

OKTOBER 2016 - - - - -

Startmiddag "Etty Hillesum" met Vocalgroep Choral 2
Datum en tijd: zondag 9 oktober, 15.00 uur
Plaats: Hoofdstraatkerk

Israël, eerstgeborene onder de volkeren 2
Data (dinsdag): 11 oktober, 8 november, 6 december
17 januari, 14 februari en 14 maart
Tijd: 19.30 uur tot 21.30 uur
Plaats: Herman Bavinckhuis

Vreemd en bizar 4
Datum en tijd: dinsdag 11 oktober, 20.00 uur
Plaats: Goede Herderkerk

Geduld met God *leeskring(en)* 4
Plaats: Oosterkerk
Datum en tijd: donderdag 13 oktober, 20.00 uur:

Bijbellezen op de morgen 5
Data (woensdag): 19 oktober, 16 november, 14 december
18 januari, 15 februari, 15 maart
Tijd: 9.30 tot 11.00 uur
Plaats: Vredehorst

Gesprekskring: de Doornse catechismus 5
Data (do.dag): 20 oktober, 3 november en 17 november
Tijd: 20.00 uur
Plaats: Oosterkerk

Kleaster-kuier (Klooster wandeling) Jorwert Friesland 6
Datum: dinsdag 25 oktober
Vertrektijd: 08.00 uur
Vertrekplaats: Goede Herderkerk

Navolging bij Luther en Bonhoeffer 7
Data: (maandag): 31 oktober en
(dinsdag): 8, 15 en 22 november:
Tijd: 20.00 - 22.00 uur
Plaats: Vredehorst

NOVEMBER 2016 - - - - -

Boekbespreking: Leve de literatuur! 9
Data (woensdag): 9 november, 18 januari en 22 februari
Tijd: 19.30 uur
Plaats: Vredehorst

l'Église Wallonne 6
Datum en tijd: 15 november, 20.00 uur
Plaats: Vredehorst

Film: 'About a boy' Niemand is een eiland 10
Datum en tijd: woensdag 16 november, 19.00 uur
Plaats: Oosterkerk

Bibliodrama 11
Datum (do.dag): 17 november, 1 en 15 december
Tijd: 19.30 uur
Plaats: Goede Herderkerk

Symbolisch bloemschikken 11
Datum en tijd: dinsdag 22 november, 19.00 uur
Plaats: Goede Herderkerk

Levensvisie en Levenskunst: Mindfulness 12
Datum en tijd: donderdag 24 november, 20.00 uur
Plaats: Goede Herderkerk

Film: Breaking the waves 12
Datum: vrijdag 25 november
Tijd: 20.00 uur
Plaats: Vredehorst

Het Woord aan de verbeelding 13
Data (do.dag): 27 oktober en 10 november
Datum: 20.00 uur
Plaats: Oosterkerk

JANUARI 2017 - - - - -

Israël en Palestina: wat het nieuws niet haalt 13
Datum en tijd: woensdag 18 januari, 20.00 uur
Plaats: Herman Bavinckhuis

FEBRUARI 2017 - - - - -

Iconen, het onzichtbare zichtbaar 15
Datum en tijd: woensdag 1 februari om 20.00 uur
Plaats: Oosterkerk

God in Drenthe 15
Inleider: ds. Hans Katerberg
Datum en tijd: woensdag 8 februari om 20.00 uur
Locatie: Oosterkerk

Roma non basta una vita 16
Datum en tijd: donderdag 9 februari, 20.00 uur
Plaats: Oosterkerk

MAART 2017 - - - - -

Gods kleurenpalet Kleur en Stijl in het licht van de Bijbel 17
Datum: woensdag 1 maart
Plaats: Herman Bavinckhuis

Bezoek aan Egyptisch Koptische kerk in Assen 17
Datum: donderdag 2 maart
Tijd: 17.00 uur ontvangst in Assen

APRIL 2017 - - - - -

Dichter bij de Matthäus Passion 18
Datum en tijd: zondag 2 april om 19.00 uur
Plaats: Hoofdstraatkerk

Pelgrimeren in de Twente 19
Data: vrijdag 31 maart tot en met
zondagmiddag 2 april

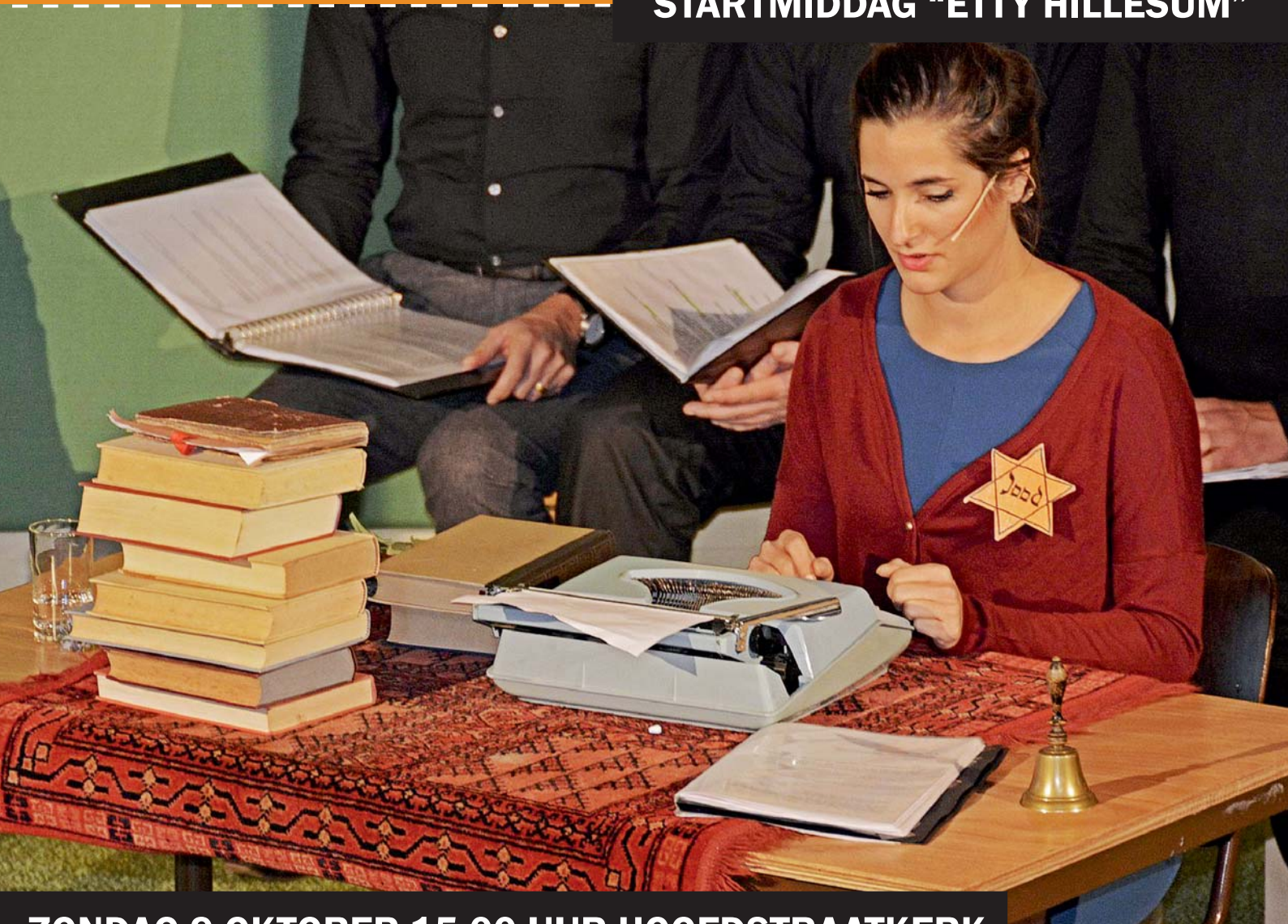

Choral Vocalgroep

De start van ons seizoen is op zondagmiddag 9 oktober om 15.00 uur Hoofdstraatkerk. De Vocalgroep Choral presenteert 'Etty'. Het is een voorstelling over het leven van Etty Hillesum, een joodse vrouw die velen geïnspireerd heeft met de door haar nagelaten dagboeken en brieven. Haar leven wordt gekleurd door haar onstuimige en soms grillige karakter, haar joodse afkomst en de Tweede Wereldoorlog. Etty beschrijft in haar werk een grote persoonlijke innerlijke ontwikkeling. Ze zoekt naar liefde, naar verbinding met zichzelf en anderen, de dingen achter de dingen, naar God.

Zorg dat je erbij bent!

STARTMIDDAG "ETTY HILLESUM"

ZONDAG 9 OKTOBER 15:00 UUR HOOFDSTRAATKERK

Leeftocht

Proviand voor onderweg